

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **B. V. H.**, zastoupený Mgr. Helenou Píndejovou, advokátkou, sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 10. 2019, č. j. MV-118218-4/SO-2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 28. 1. 2021, č. j. 31 A 177/2019 - 65, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalobce **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále též „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti v záhlaví označenému rozhodnutí žalované. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání stěžovatele a potvrdila prvostupňové rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 11. 6. 2019, č. j. OAM-24218-78/DP-2015, kterým byla dle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3 a § 37 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítnuta žádost žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem podnikání.

[2] Stěžovatel společně s kasační stížností podal návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, v němž uvedl, že výkon rozsudku krajského soudu pro něj bude znamenat nenahraditelnou újmu, neboť bude nucen vycestovat z území České republiky ještě před tím, než bude rozhodnuto o jeho kasační stížnosti. Stěžovatel uvedl, že má na území České republiky vytvořeny osobní a pracovní vazby. Ve vztahu k osobním vazbám stěžovatel uvedl, že žije ve společné domácnosti s manželkou a dvěma dětmi. Zároveň je nyní jedinou osobou, která zajišťuje rodinu po stránce finanční, neboť věk obou nezletilých dětí neumožňuje jeho manželce vykonávat jakoukoli výdělečnou činnost. Pokud by stěžovatel měl v současné době opustit území České republiky, znamenalo by to pro něj ztrátu jeho rodinného a podnikatelského zázemí, které si zde za dobu svého pobytu vybudoval. Stěžovatel se zároveň domníval, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a nemůže být v rozporu s žádným důležitým veřejným zájmem.

[3] Žalovaná přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nedoporučila. Rozhodnutí o zamítnutí žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání nelze posuzovat jako nepoměrně větší újmu, jelikož ta by stěžovateli mohla vzniknout až na základě správního vyhoštění z území České republiky. To sice může být důsledkem zamítnutí jeho žádosti o prodloužení pobytového oprávnění, nicméně je o něm rozhodováno v samostatném správním řízení, v němž právní úprava zaručuje zkoumání dopadu vydaného rozhodnutí o správním vyhoštění z hlediska nepřiměřeného zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince. Žalovaná dále poukázala na usnesení Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11, dle kterého do soukromého a rodinného života může fakticky zasáhnout až rozhodnutí bezprostředně vedoucí k nucenému opuštění země, které teprve vytvořené vazby přetne. Konstatovala, že pokud by Nejvyšší správní soud přistoupil k přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, musel by jej přiznat vždy, kdy dojde k zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území, pokud by bylo argumentováno nutností opustit území České republiky.

[4] Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení podaného návrhu a dospěl k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě naplněny.

[5] Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), *kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.*

[6] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalované usnesením přiznává žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*

[7] Z citovaných ustanovení vyplývá, že možnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. podmíněna kumulativním naplněním následujících objektivních podmínek: 1) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí by pro stěžovatele znamenaly nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a 2) přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Dále je třeba uvést, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není zrušeno. Odkladný účinek má proto charakter výjimky z pravidla, že žaloba či kasační stížnost odkladný účinek nemají, a měl by tak být přiznáván pouze v případech, které svou specifickou povahou takový postup odůvodňují. Je-li přiznání odkladného účinku výjimkou, znamená to (mimo jiné), že újma, která žadateli hrozí, nesmí být vzhledem k jeho poměrům bagatelní, nýbrž naopak významná, tedy taková, která odůvodňuje, aby v konkrétním případě nebylo pravidlo, že žaloba (resp. kasační stížnost) odkladný účinek nemá, nebylo výjimečně uplatněno (usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, č. 4039/2020 Sb. NSS, bod [65], či ze dne 1. 7. 2015, č. j. 10 Ads 99/2014 - 58, č. 3270/2015 Sb. NSS, bod [25]).

V souvislosti s posuzováním újmy hrozící stěžovateli Nejvyšší správní soud uvádí, že důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou zásadně individuální, závislé na osobě stěžovatele a jeho konkrétní situaci. Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má proto stěžovatel, zpravidla poukazem na konkrétní skutkové okolnosti případu, což stěžovatel v tomto případě učinil. V návrhu na přiznání odkladného účinku tvrdil, že výkon napadeného rozhodnutí by pro něj znamenal nenahraditelnou újmu, zásah do jeho rodinného života a podnikatelských vztahů, neboť by v blízké době musel opustit území České republiky.

pokračování

Tím by došlo především k přetrhání jeho rodinných vazeb a problémům s finančním zaopatřením jeho manželky a nezletilých dětí. Přestože se s rozhodnutím o zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu „automaticky“ nepojí povinnost opustit území České republiky, k němuž by stěžovatel mohl být bezprostředně donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nemůže být tato skutečnost důvodem pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku.

[8] Nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, představuje v případě stěžovatele především zásah do práva na soukromý a rodinný život, neboť v České republice žije se svou manželkou a dvěma nezletilými potomky ve společné domácnosti. Dle stěžovatelova tvrzení je na něm jeho rodina zcela finančně závislá, neboť vzhledem k nízkému věku dětí, jež vyžadují celodenní péči matky, nemůže nyní manželka vykonávat žádnou výdělečnou činnost. Tyto skutečnosti vyplývají také z obsahu předloženého spisu krajského soudu. Zásah do stěžovatelových práv by tak byl v případě nepřiznání odkladného účinku podstatný, neboť existuje reálné nebezpečí, že by musel opustit území České republiky, kde má stabilní rodinné zázemí a vazby, a to ještě předtím, než by Nejvyšší správní soud rozhodl o jeho kasační stížnosti. Naproti tomu nelze z řízení před správním orgánem, krajským soudem, ani z jiných okolností, dovodit, že by přiznání odkladného účinku mělo způsobit jakoukoliv újmu jiným osobám. Lze proto dospět k závěru, že by újma hrozící stěžovateli v důsledku nepřiznání odkladného účinku byla nepoměrně větší, než možná újma hrozící jiným osobám v důsledku jeho přiznání.

[9] Ve vztahu k hodnocení naplnění další podmínky, tj. možného rozporu s důležitým veřejným zájmem, Nejvyšší správní soud uvádí, že pro zamítnutí návrhu nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem a za pomoci testu proporcionality vážit intenzitu hrozícího zásahu do práv stěžovatele s intenzitou narušení veřejného zájmu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Z obsahu žalobou napadeného rozhodnutí nevyplývá, že by se stěžovatel na území České republiky dopouštěl trestné činnosti. Ani žalovaná ve vyjádření neuvedla, že by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v posuzovaném případě mělo být v rozporu s jakýmkoliv důležitým veřejným zájmem. Lze tedy uzavřít, že podmínka absence rozporu s důležitým veřejným zájmem je rovněž splněna.

[10] Nejvyšší správní soud zároveň odmítá názor žalované, že přizná-li odkladný účinek kasační stížnosti v této věci, bude tak povinen činit ve všech věcech týkajících se pobytu cizinců, což je zjevně v rozporu se záměrem zákonodárce, který plošný odkladný účinek kasační stížnosti v těchto věcech v zákoně nezakotvil. Nejvyšší správní soud ve shodě s žalovaným opakuje, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou povahou výjimečný institut, nicméně je toho názoru, že v projednávané věci jsou podmínky pro jeho aplikaci splněny. Nikoli v každé věci se totiž bude jednat o situaci, že vycestování cizince povede k zásahu do soukromého a rodinného života cizince, jeho manželky a nezletilých dětí.

[11] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dovodil naplnění obou shora vymezených podmínek pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a proto návrhu stěžovatele vyhověl a kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Vzhledem k tomu, že také žalobě stěžovatele byl usnesením krajského soudu ze dne 25. 2. 2020, č. j. 31 A 177/2019 - 42, přiznán odkladný účinek, dochází k tomu, že do rozhodnutí o kasační stížnosti se tento odkladný účinek žaloby obnovuje, a tedy bude odložena i vykonatelnost rozhodnutí žalované (a obnovuje se tím i platnost dosavadního povolení k dlouhodobému pobytu).

[12] Nejvyšší správní soud současně připomíná, že může rozhodnutí o přiznání odkladného účinku (i bez návrhu) usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly dány důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly (§ 73 odst. 5 ve spojení s § 107 odst. 1 s. ř. s.). Závěrem Nejvyšší správní soud doplňuje, že z usnesení o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude rozhodnuto o samotné kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 - 76, č. 1072/2007 Sb. NSS).

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. dubna 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu